

MAATSCHAPPELIJK

Fitte vijftiger **Ab Hoogland** vertelt zijn eigenzinnige, indringende verhaal over zijn herstel van een herseninfarct.

Brainpowers voornemens

Ik schijn, zonder het zelf te weten, mee te hebben gedaan aan 'Dry January'. Goede voornemers genoeg in het nieuwe jaar 2019, maar volhouden is voor velen lastiger. Misschien is het voor mij makkelijker met een herseninfarct als verleden. Sinds mijn herseninfarct ben ik gestopt met alcohol. Beter voor het herstelproces zeggen ze. Het gaat me – wonder boven wonder – gemakkelijk af. Naasten achten mij verslaafd maar niets blijkt minder waar. Mijn vrouw is zelfs lichtelijk jaloers op zoveel zelfdiscipline.

Alcoholvrij bier, Radler, Mocktails en Vlierbloesemsiroop zijn mijn nieuwe wijn en bier. Waar ik vroeger op mijn gemak vijf vaasjes bier wegtikte binnen het uur, neem ik tegenwoordig in de kroeg genoeg met twee flesjes Heineken nul-punt-nul. De volgende dag geen kater is natuurlijk ook meegenomen. Maar is het net zo gezellig in de kroeg of op een feestje zonder alcohol? Drank maakt mensen wat lossier maar kan ook ontaarden in irritant gedrag of zelfs een robbertje vechten. Ik ben de enige van mijn vrienden die broodnuchter is. Sommigen binnen de vriendengroep noemen me doodleuk een NSB-er, anderen nemen mij als lichtend voorbeeld voor hun verslaving. Maar stoppen met roken staat hoger op hun bucket-list. Op het feestje van vriendje Hidde – de zoveelste 50-jarige – bleek dat ik ook zonder drank slap kan meelullen over sport, politiek en vrouwen. Maar ik ben dan ook een beetje crazy van mezelf. Ook had ik mij voorgenomen in het nieuwe jaar om meer naar musea te gaan. Kunst is immers een feest voor het brein. Ik geef mijn moeder voor haar verjaardag standaard een museum-uitje cadeau. Mijn vader krijg je er in dat geval gratis bij. Op haar beurt geeft zij op mijn ver-

jaardag een museumjaarkaart cadeau.

“Drie cappuccino graag”, zei mijn vader tegen de medewerkster van de Coffeecorner van het gemeentemuseum Den Haag. We werden onderweg naar de koffiehoeke onder de voet gelopen door een kudde museumbezoekers. Zij hadden zich even bevrijd van omroep MAX en het spelen van Bowls. Picasso en Mondriaan keken vanaf de museummuren gespannen toe hoe dit zou aflopen.

“Er is nog geen koffie”, had de dame achter de counter verontschuldigd gezegd. Maar mijn vader – stokdoof – had het niet gehoord en vroeg nu met stemverheffing waar zijn cappuccino toch bleef. Mijn moeder en ik zagen de bui al hangen en waren inmiddels gevluht naar de indrukwekkende tuinzaal. Hier hadden we een mooi uitzicht op het laatste meesterwerk van architect Berlage, het gemeentemuseum zelf.

“Het werd tijd”, had mijn moeder in plat Haags gezegd toen ik haar uitnodigde voor het jaarlijkse museum-uitje. Het was dan ook inmiddels bijna een half jaar na haar 83^e verjaardag. Ze was slecht ter been maar had net genoeg puf voor twee uurtjes genieten van de kunst van onder andere Mondriaan, Gonzales en Picasso.

Mijn vader had inmiddels de medewerkster over de balie getrokken en haar een ultimatum gesteld (#TimesUp). Vijf minuten later hadden we onze cappuccino, de watertoevoer van het koffieapparaat was weer hersteld. Mijn vader – onwetend van het koffiemankement – triomfeerde en was eindelijk klaar voor die andere paradijsovogels in het museum, Anton Heijboer en Picasso. Met hen hoefde hij gelukkig niet te communiceren.

Ab+

COLUMN

Hans Böhm
Freelance publicist

Waarzeggen

“Als dank zal ik uw hand lezen”. De arme vrouw had kleertjes gekregen voor haar baby en het enige dat zij terug kon geven was haar gave die zij van kinds af aan had ontwikkeld in een rondzwerfend leven. Ze pakte de hand, keek er geconcentreerd naar en streek met haar wijsvinger over de lijnen. “U krijgt nog een dochter”, zei ze. Vier jaren lang bleef deze voorspelling een running gag in de familie met drie opgroeiende kinderen. De babyspulletjes waren ook gegeven omdat ze doelloos in de kast lagen. En toen werd Leny geboren, mijn vrouw, dus het verhaal is zoals het is en komt uit de eerste hand.

Waarzeggen, iedereen heeft daar wel een verhaal mee, een ervaring. Het is een onverklaarbaar fenomeen waar je doorgaans vluchtig mee omgaat en snel weer overgaat tot de orde van de dag. Maar als je erbij stilstaat, en dat doen we nu, dan is het toch te gek voor woorden dat iemand informatie haalt uit een hand, koffiedik, glazen bol, spel kaarten of sterrenstand? Informatie over zaken die in het verschiet liggen. Zoals we van weersvoorspellingen weten kan dat ondanks wetenschappelijke onderbouwing toch nog alle kanten op.

Sommige onverklaarbare zaken zijn wel verklaarbaar. Een professor psychologie gaf al zijn studenten een brief mee voor in de vakantie, die zij pas dan, alleen en ongestoord, mochten openmaken. Bij de eerste les van het volgende studiejaar waren alle studenten onder de indruk, ‘u heeft precies aangegeven waar ik over nadenk, wat mijn zorgen zijn en mijn diepste verlangens’. Toen vertelde de professor dat zij allen dezelfde brief hadden gehad en ieder voor zich daaruit het zijne of hare had geïnterpreteerd. Een beetje zoals de Rorschachtest: de menselijke neiging interpretaties en gevoelens te projecteren op een inktvlek. Het resultaat zegt iets over de persoonlijke karaktertrekken en impulsen. Die test werd in 1921 geïntroduceerd en wordt nog steeds gebruikt als hulpmiddel voor psychologische beoordeling. Omdat ik er zelf ook niet goed raad mee weet nog maar een anekdote.

In 1987 ging ik samen met een human interest schrijver naar Sevilla, waar het WK-schaken gehouden werd. Hij stelde voor om een medium te bezoeken voor een voorspelling. De taxi bracht ons hoog op een berg naar een kleine nederzetting. Varkens, kippen, kinderen, wasgoed. Een oudere vrouw stond bij de deur en bracht ons naar een schaars verlichte kamer met kaarsen en een groot Mariabeeld. We moesten gaan zitten op kussens. Na enige tijd kwam een fragiele jongeman binnen, gehuld in witte lakens. Hij wist niets van schaken en niets van de spelers. Hij legde zijn handen op de twee foto's. Het was lange tijd stil. Toen zei hij, wijzend op Karpov: “Deze is slimmer, kijkt de kat uit de boom, voelt zich superieur”. Toen, plotseling wijzend op Kasparov: “Maar hij is vuur! En uiteindelijk zal het vuur winnen”. Twee maanden later zou Kasparov in de 24^e slotpartij zijn achterstand gelijk trekken en de titel behouden.